

Gårdsanpassad helsädesprognos för säker grovfoderförsörjning

Projektet syftar till att förbättra styrningen av skörden av helsäd på gårdar i norra Sverige, och därmed bidra till en tryggare grovfoderförsörjning. En prognosmodell för kornhelsäd kommer att tas fram för norra Sverige, baserat på försöksdata som genereras i projektet samt data från tidigare helsädesförsök. Vi utgår från en modell för vallgräs som anpassas till korn genom att vi lägger till en kärnpool till vilken kol och kväve omfördelas från blad och strå. Modellen skall förutsäga fiberinnehåll (NDF), smältbarhet, råprotein och skördemängd i kornhelsäd vid olika skördetidpunkter. På sikt skall prognosmodellen kunna ingå i ett webbaserat verktyg för beräkning av mängd och kvalitet av kornhelsäd beroende på skördedatum, odlingsförutsättningar och klimatfaktorer.

Projektet är treårigt och beräknas vara klart juni 2022. Det har hittills löpt planerligt. Vi har samlat in data från tidigare helsädesförsök, bl.a. från ett tidigare RJN-projekt (Wallsten, 2011). Vi har även samlat in och analyserat helsädesprover från försöksstationerna Lännäs, Röbbäcksdalen och Ås. Under 2020 görs ytterligare provinsamling. Skördedata och analyser av helsädesprover utgör, tillsammans med odlings-, klimat- och jorddata, grunden för den prognosmodell som byggs.

Foto: Johanna Wallsten, SLU

Läs mer

Persson, T., Höglind, M., Wallsten, J., Nadeau, E., Huang, X., Rustas, B-O. 2020. Skördeprognos för helsäd i norra Sverige. Vallkonferens 2020. Inst. för växtproduktionsekologi, SLU, Rapport nr 30, 167-169.

Persson, T., Höglind, M., Wallsten, J., Nadeau, E., Huang, X., Rustas, B-O. 2020. Predicting whole-crop cereal yield and nutritive value in Northern Sweden. 28th General Meeting of European Grassland Federation, Helsinki, Finland, October 19-22.

Wallsten, J. 2011. Vårmete som helsäd i norra Sverige. Nytt från institutionen för norrländsk jordbruksvetenskap. Nr 3 Växtodling.

Regional jordbruksforskning för norra Sverige, RJN

Norra Sverige är ett av de nordligaste områden i världen där jordbruk bedrivs. Detta ger unika förutsättningar för produktion av livsmedel.

Generellt för norra Sverige gäller att mer än 90 % av den utnyttjade åkerarealen används till odling av vall och fodersäd. Skördarna härifrån bildar basen för den produktion av mjölk och kött som utgör ryggraden i det norrländska jordbruket.

Regional jordbruksforskning för norra Sverige (RJN) är ett FoU-program som funnits sedan år 1996. Under perioden 2021 -2023 ska forskningen inriktas på att

- utveckla bärkraftiga produktionssystem som leder till en ökad produktion och lönsamhet i det norrländska jordbruket. Forskningen ska ge underlag för en hållbar intensifiering av produktionen, med inriktning på produkter som motsvarar konsumenternas behov och önskemål.
- utveckla områdesspecifika produktionsmetoder för biobaserade råvaror som hållbart bidrar till livsmedelsförsörjningen, lokalt, regionalt, nationellt och globalt, att miljömålen uppfylls och som främjar cirkulära livsmedelssystem.
- ge förutsättningar för produktion av råvaror av hög kvalitet för livsmedelsindustri och annan biobaserad industri.
- utveckla robusta produktionssystem för att klara den pågående klimatförändringen, som förväntas ge större variationer i vädret under växtsäsongen och mellan olika år.
- öka samverkan mellan akademi och intressenter för skapande av mervärden inom jordbruket

Foto: Jenny Svinnäs-Gillner, SLU

Samarbetspartners

SLU, VH- och NJ fakulteterna
 Fodercentralen
 Hushållningssällskapet i Jämtlands, Norrbotten/Västerbottens och Västernorrlands län
 LRF, norra Sverige
 Lantmännen
 Länsförsäkringar i Jämtland, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland
 Norrmejerier
 Piteå kommun
 Region Norrbotten
 Swedbank

Stiftelsen Lantbruksforskning är medfinansier

Kontaktpersoner för RJN

Lars Ericson, Länsstyrelsen Västerbotten, lars.ericson@lansstyrelsen.se
 Margareta Emanuelson, SLU, margareta.emanuelson@slu.se

Mer information

Regional jordbruksforskning för norra Sverige, RJN
www.slu.se/rjn